

UCHWAŁA NR XII/126/07
RADY MIEJSKIEJ W ŁAPACH
z dnia 30 sierpnia 2007r.

**w sprawie przyjęcia programu przeciwdziałania narkomanii w gminie Łapy
na 2007rok**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz.1485 z 2006r. Nr 66, poz. 469, Nr 120, poz. 826 oraz z 2007r. Nr 7, poz. 48 i Nr 82, poz.558) Rada Miejska w Łapach uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Program przeciwdziałania narkomanii w gminie Łapy na 2007 rok” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łap.

§ 3

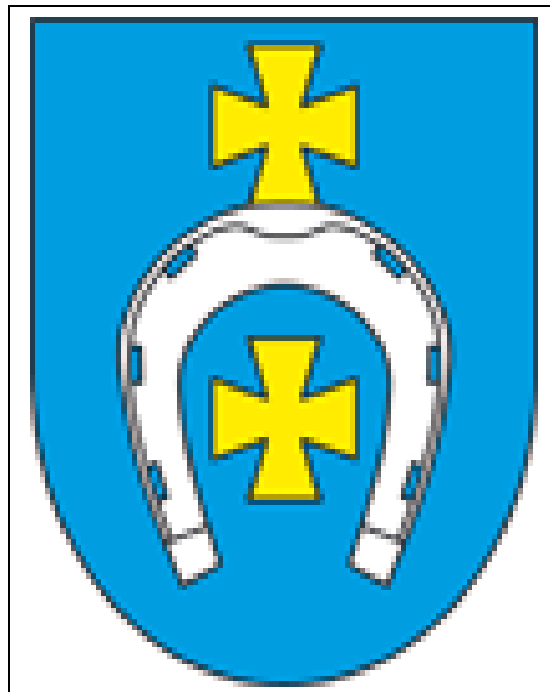
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały ...

.....

Rady Miejskiej w Łapach

z dnia 30 sierpnia 2007r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE ŁAPY
NA ROK 2007**

1.Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2007 opracowany został zgodnie z treścią Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r./Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm./ oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Program został opracowany w ramach projektu „Wsparcie województw i społeczności lokalnych w zapobieganiu narkomanii na poziomie lokalnym”, realizowanego przez Fundację Demokracji Lokalnej na zlecenie Fundacji Fundusz Współpracy i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii w ramach Projektu Transition Facility.

Z art. 2 powyższej ustawy wynika, że przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych.
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy- przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy obejmujących:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Program został opracowany przez zespół w składzie:

- 1) Małgorzata Wasilewska – lider zespołu
- 2) Elżbieta Płońska – członek zespołu
- 3) Arkadiusz Lawendowski – członek zespołu

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii opracowany został w oparciu o diagnozę sytuacji w gminie Łapy przeprowadzonej w okresie: luty- marzec 2007 przez zespół:

- 1) Elżbieta Płońska – pedagog szkolny Gimnazjum nr 1 w Łapach
- 2) Małgorzata Wasilewska – przewodnicząca Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

Narkomania jest jednym z najpoważniejszych rozwijających się problemów społecznych w Polsce. Stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Problemy związane z używaniem narkotyków i ich obrotem dotyczą wszystkich regionów kraju.

Gmina Łapy położona jest we wschodniej części Polski w województwie podlaskim, należy do powiatu białostockiego i liczy około 24 tys. mieszkańców. Centralną częścią gminy jest miasto Łapy (ok. 17 tys. mieszkańców) pełniące funkcje ośrodka administracyjnego, oświatowego i medycznego dla wszystkich mieszkańców Łap oraz gmin sąsiednich, położone niedaleko Białegostoku, przy trasie kolejowej Paryż - Warszawa – Moskwa.

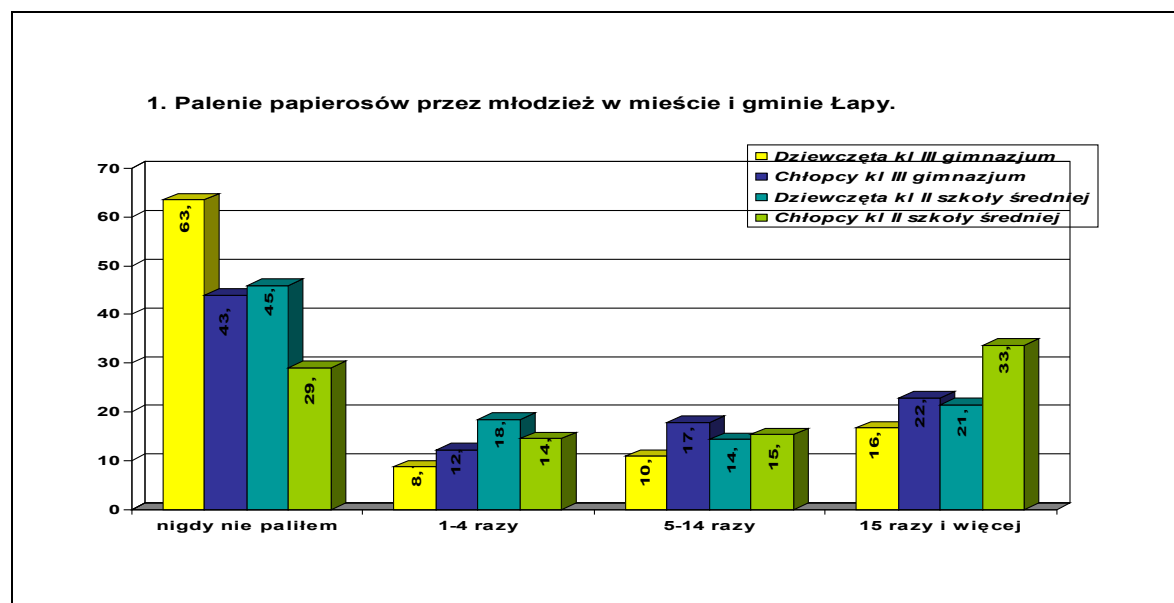
W ostatnim czasie daje się zauważyć znaczną eskalację zjawiska narkomanii. „Moda na narkotyki” rozpowszechniana w dużych miastach poprzez młodzież przenoszona jest na mniejsze aglomeracje, gdzie społeczność lokalna z braku dostatecznej wiedzy nie zdaje sobie sprawy z występującego problemu. W związku z powyższym należy podejmować wszelkie działania profilaktyczne, by zmniejszyć rozmiary szerzącego się zagrożenia.

Na terenie gminy i miasta Łapy zjawisko narkomanii nie jest kwestią jedynie teoretyczną, lecz stanowi realnie istniejący problem. Potwierdzeniem tego są wyniki działań Policji, która w sierpniu b.r. rozbiła szajkę dilerów narkotyków. Zatrzymani mężczyźni (17-24 lata) rozprowadzali substancje psychoaktywne wśród młodych ludzi na terenie Łap i okolic od około 6 miesięcy. Kolejnym potwierdzeniem wagi problemu są przytoczone poniżej wyniki badania ankietowego.

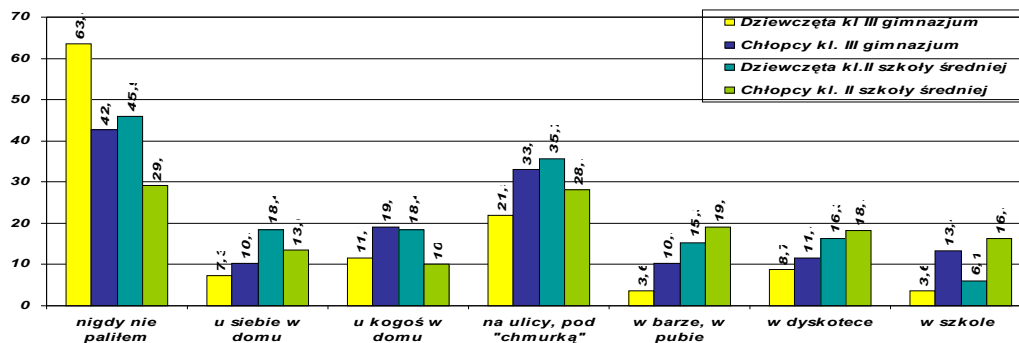
Na terenie gminy i miasta Łapy przeprowadzono wstępną diagnozę kształtu i rozmiarów zjawiska używania substancji psychoaktywnych. Diagnozy sytuacji lokalnej w powyższym zakresie dokonano przeprowadzając:

- badania ankietowe wśród 294 uczniów klas III gimnazjum /15 lat/
- badania ankietowe wśród 208 uczniów klas II szkół średnich /17 lat/
- badania ankietowe wśród 197 dorosłych mieszkańców /19- 60 lat/
- zbierając i analizując dane statystyczne z następujących instytucji: Komisariatu Policji w Łapach; Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach; Poradni Terapii Uzależnień w Łapach; Punktu Konsultacyjnego MONAR w Białymstoku; Młodzieżowego Ośrodka Terapii i Readaptacji ETAP w Białymstoku.

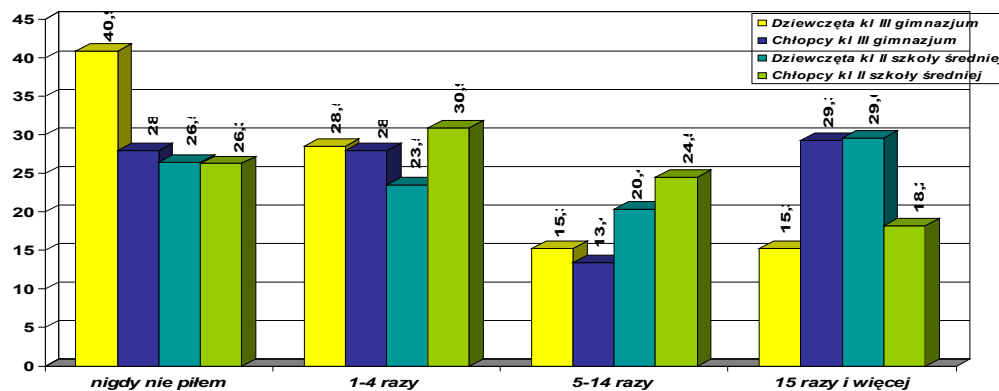
Wyniki badań diagnozujących kształt i rozmiary zjawiska używania substancji psychoaktywnych przez młodzież naszej gminy są następujące:

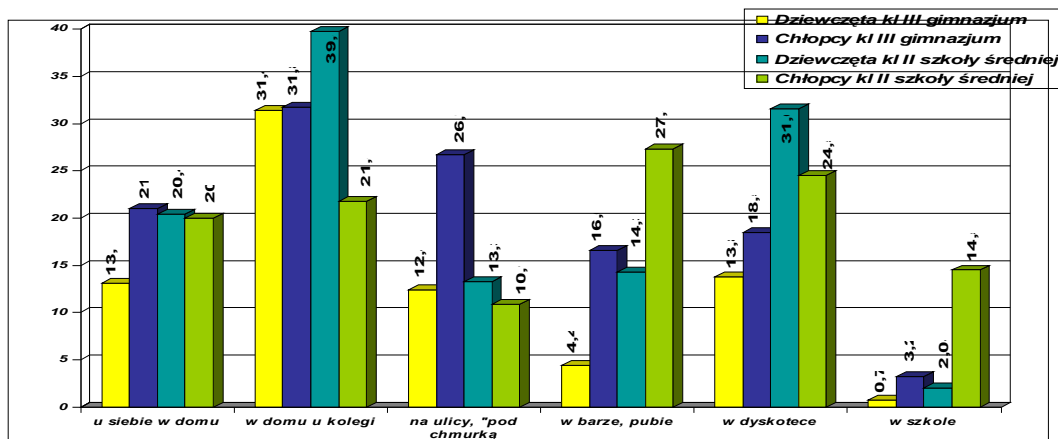
2. Miejsca palenia papierosów przez młodzież.

3. Picie napojów alkoholowych /piwa, wina, wódki/ przez młodzież miasta i gminy Łapy.

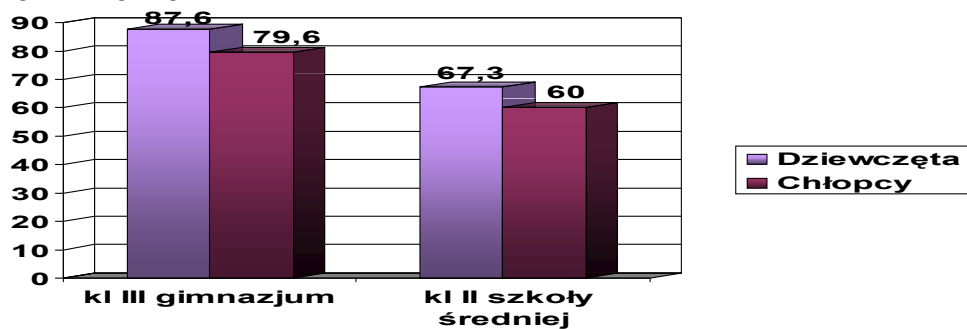

4. Miejsca picia alkoholu przez młodzież.

5. Rozpowszechnienie używania substancji odurzających przez młodzież miasta i gminy Łapy.

- Odsetek młodzieży deklarującej całkowitą abstynencję od substancji psychoaktywnych:

6. Osobisty kontakt dziewcząt z substancjami psychoaktywnymi (używanie)- wartość liczbowa.

	Dziewczęta gimnazjum- 137				Dziewczęta szkoły średnie- 98			
	Nigdy	1- raz	5-14 razy	15 razy i więcej	Nigdy	1- raz	5-14 razy	15 razy i więcej
leki nasenne	108	18	3	6	60	34	4	
marihuana	127	5	2		82	10	5	1
LSD	131				98			
grzyby halucynogenne	131				98			
ekstazy	129	2	1		96	1	1	
amfetamina	132				88	8	2	
crack	132				98			
kokaina	131				98			
heroina	132				98			
"kompot"	132				97	1		

Analiza danych zawartych w powyższej tabeli wskazuje, iż 13% ankietowanych dziewcząt w wieku gimnazjalnym miała co najmniej jednokrotną styczność z lekami nasennymi. Wskaźnik ten niepokojąco rośnie wśród ankietowanych dziewcząt uczęszczających do szkoły średniej i wynosi on aż 34%.

Kolejnym środkiem, z który zażywały ankietowane dziewczęta w wieku gimnazjalnym była marihuana, zażywana co najmniej jeden raz przez 3,65% ankietowanych. Zarówno w powyższym przypadku, tak i w tym, wskaźnik ten wzrasta wśród starszych dziewcząt i wyniósł on nieco ponad 10% ankietowanych. Do użycia amfetaminy przyznało się 8,2% dziewcząt ze starszej grupy wiekowej. Ankietowane dziewczęta w wieku gimnazjalnym nie miały kontaktu z amfetaminą. Innym zażywany środkiem przez dziewczęta w obu grupach wiekowych jest ekstazy. Są to jednak bardzo małe wskaźniki.

Pozytywnym trendem zauważanym w obu kategoriach wiekowych jest fakt, iż najwyższe wskaźniki użycia substancji psychoaktywnych notuje się w najmniejszym przedziale ilości użyć, tj. 1 – 4 razy. Wskaźniki kontaktu z przedmiotowymi substancjami 5 i więcej razy są już wiele niższe niż w przedziale 1 – 4. Wnioskować można, iż stan taki powodowany jest chęcią zaspokojenia ciekawości nastolatków w odniesieniu do działania substancji psychoaktywnych.

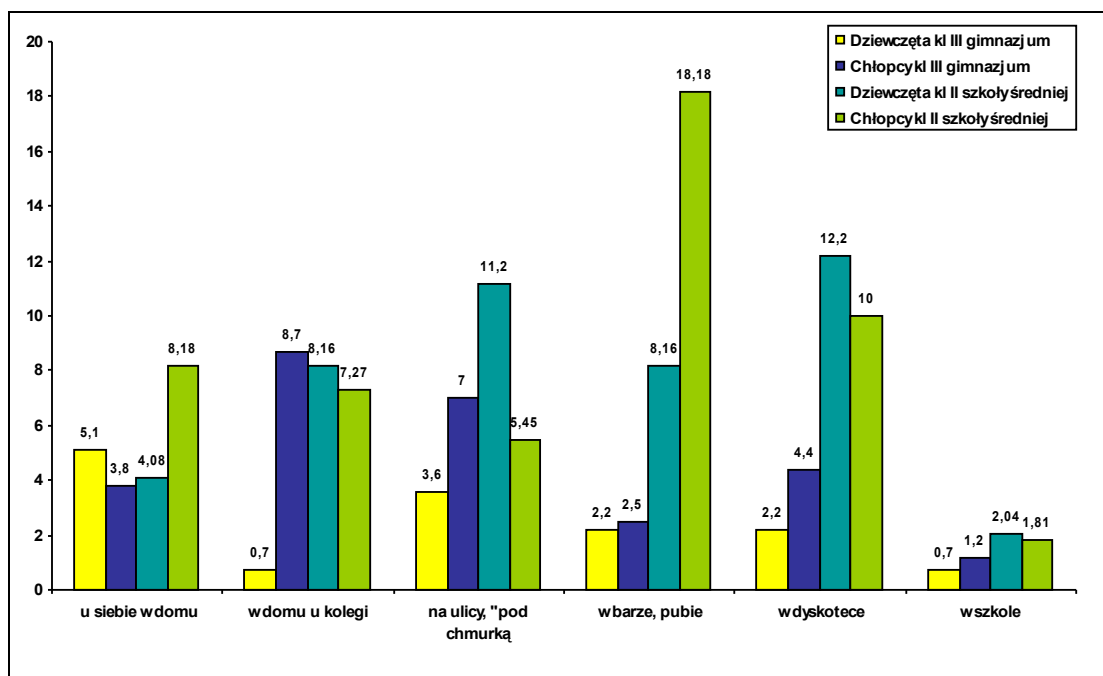
W przypadku ankietowanych chłopców w młodszej grupie wiekowej najczęściej wskazywany był ich co najmniej jednorazowy kontakt z lekami nasennymi, które zażywało prawie 10,2% ankietowanych. Niepokojący wzrost tego wskaźnika notuje się w starszej grupie wiekowej, gdzie wyniósł on aż 37,3%.

Kolejną, co do popularności wśród chłopców, substancją psychoaktywną jest marihuana, zażywana przez 5,1,% chłopców w wieku gimnazjalnym i aż 55,5% chłopców w wieku 16-19 lat.

Mniejsze zainteresowanie ankietowani wykazywali LSD. Wśród młodszych chłopców wskaźnik kontaktu z tą substancją wyniósł nieco ponad 2%. Jednakże tendencyjnie wzrósł on wśród chłopców starszych i w grupie tej wyniósł on ok. 22%.

Śladowe zainteresowanie chłopców młodszych wzbudziły grzyby halucynogenne i amfetamina. Ale i tu zauważyć można znaczny wzrost zainteresowania przedmiotowymi używkami wśród ankietowanych starszych chłopców, dla których wskaźniki wynoszą odpowiednio 28,2% oraz 29,1%.

7. Miejsce zażywania środków odurzających przez młodzież

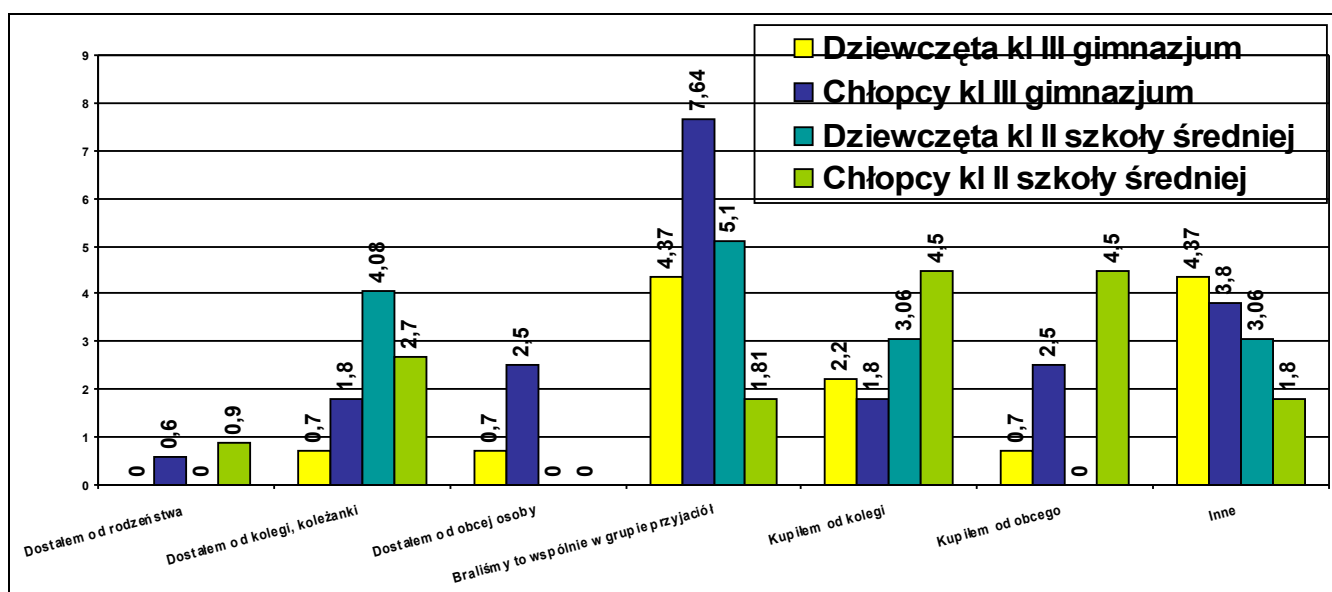

Analiza powyższego wykresu wskazuje, iż najpopularniejszym miejscem zażywania substancji psychoaktywnych jest bar lub pub. Do tych celów wykorzystuje go 18,18% ankietowanych chłopców zażywających przedmiotowe substancje w wieku ok. 18 lat.

Kolejnym, najchętniej wybieranym w tym celu miejscem jest dyskoteka, którą wskazało 12,2% ankietowanych dziewcząt mających kontakt z substancjami psychoaktywnymi w wieku również około 18 lat. Ankietowana dziewczęta z II klasy gimnazjum najczęściej narkotyki zażywają u siebie w domu, a chłopcy w tym samym wieku- w domu kolegi.

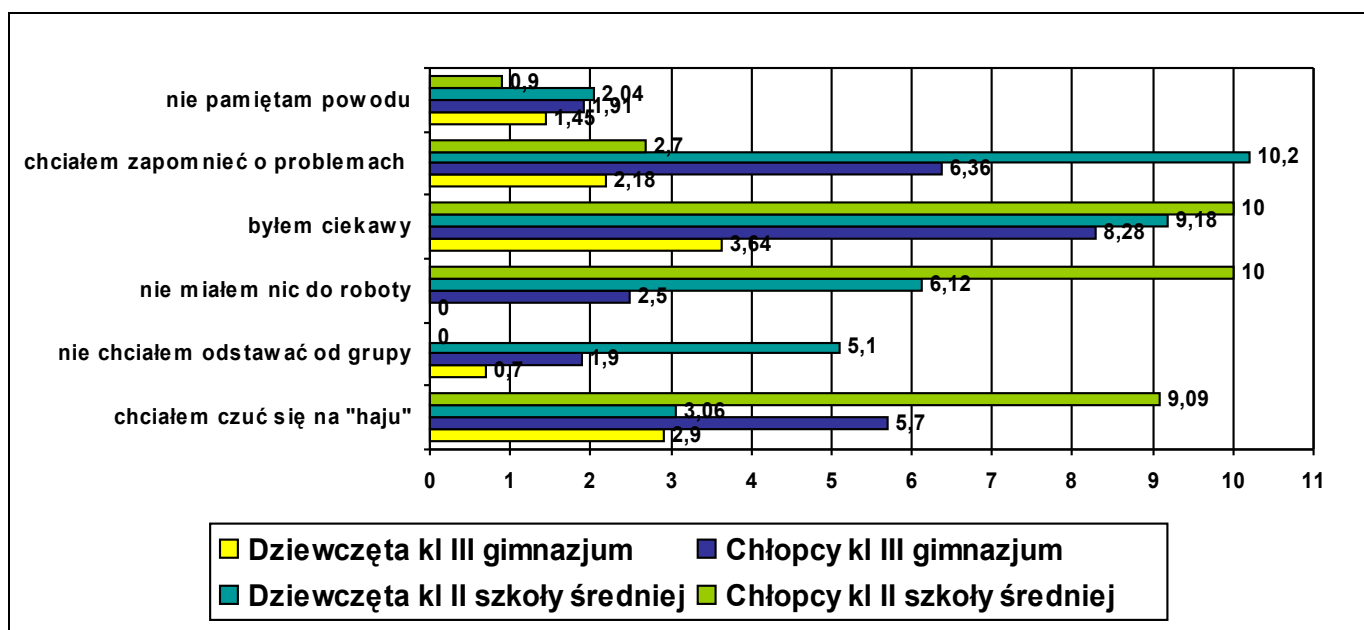
Najmniej „popularnym” miejscem zażywania substancji psychoaktywnych jest szkoła.

8. Sposoby pozyskiwania środków psychoaktywnych przez młodzież

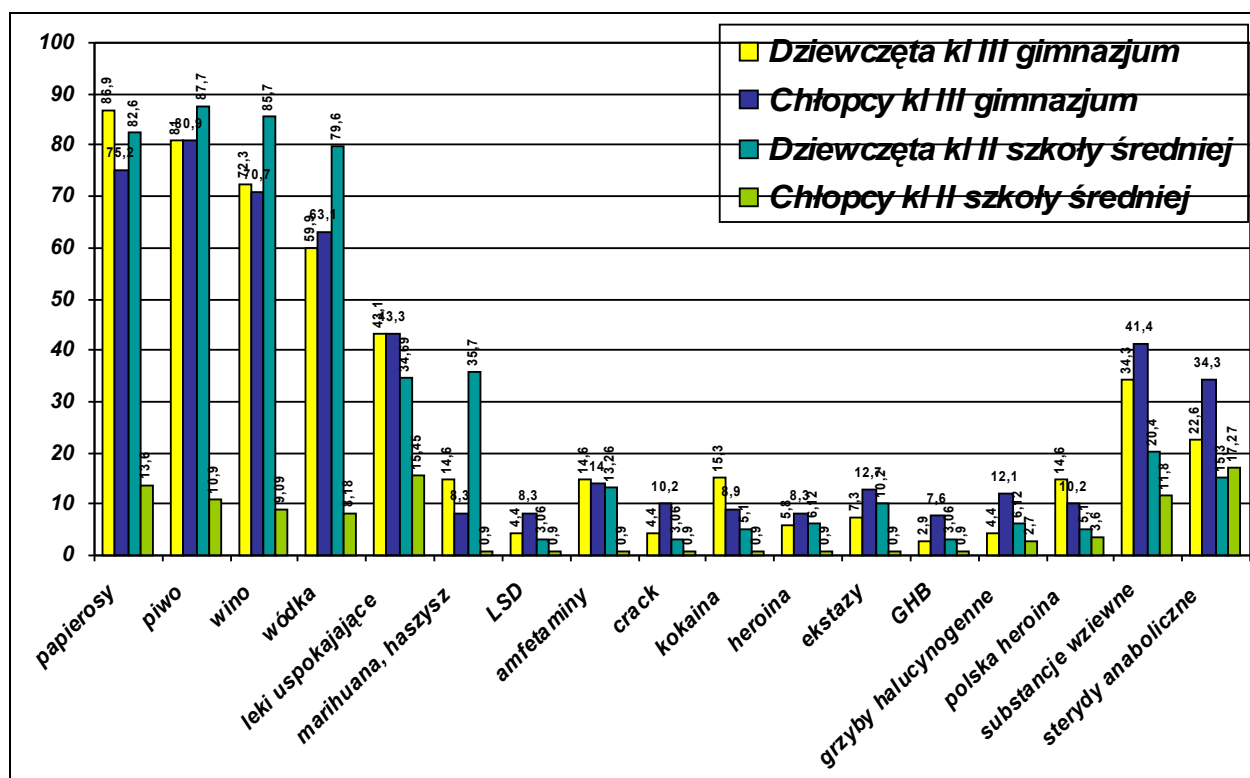
Najczęściej wskazywanym sposobem pozyskiwania substancji odurzających jest wspólne ich zażywanie w grupie przyjaciół, niemal „dzielenie się” nimi między sobą oraz różnego rodzaju, niezdefiniowane pozyskiwanie z innych niż wskazane w ankiecie źródeł.

9. Powody sięgania po środki psychoaktywne przez młodzież

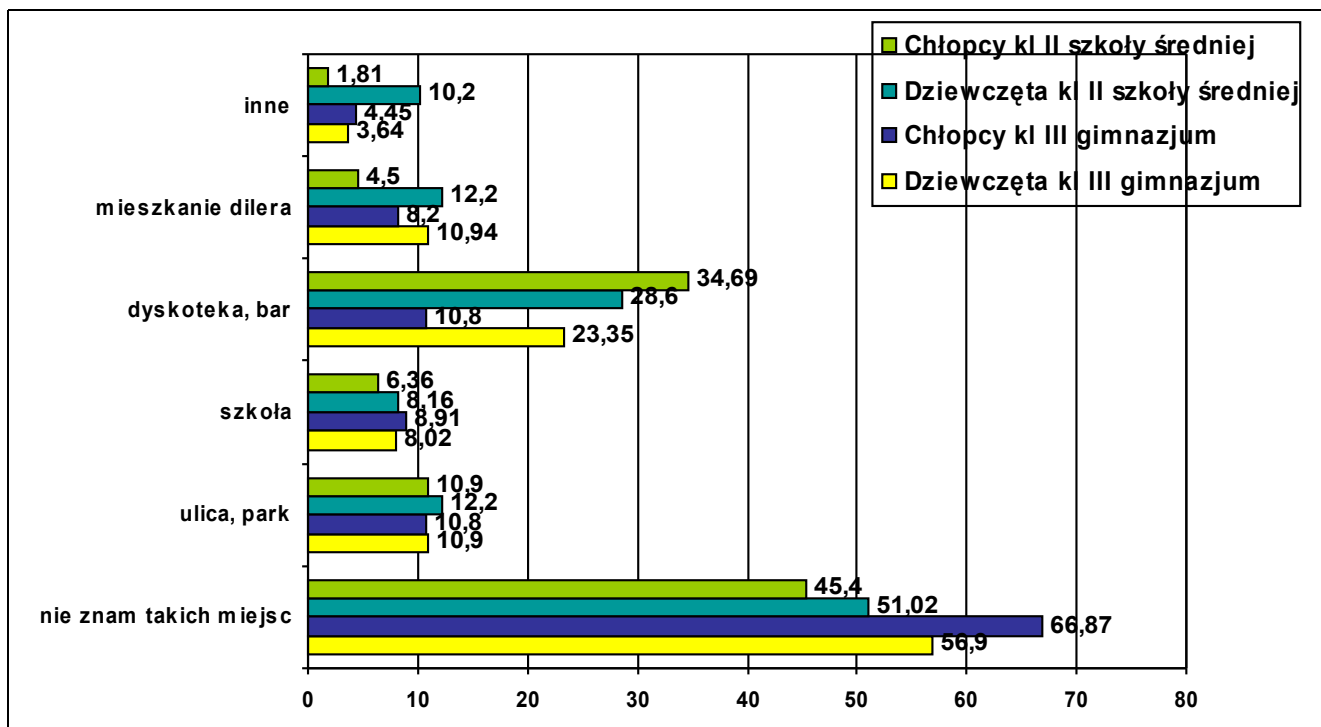
Najczęstszym powodem, dla którego ankietowana młodzież z terenu miasta i gminy Łapy sięga po substancje psychoaktywne jest ciekawość. Kolejnymi powodami jest chęć zapomnienia o problemach, chęć czucia się „na haju”, beczynność oraz strach przed odrzuceniem przez grupę.

10. Dostępność substancji psychoaktywnych oceniana przez młodzież jako łatwa

Najłatwiej dostępne, w ocenie ankietowanych, substancje psychoaktywne to leki uspokajające, marihuana i haszysz, substancje wziewne oraz sterydy anaboliczne.

11. Miejsca, w których łatwo kupić marihuanę i haszysz w ocenie młodzieży

Analiza powyższego wykresu wskazuje, iż najłatwiej nabyć marihuanę i haszysz w miejscach rozrywki dla młodzieży: w pubach, dyskotekach. Mniej popularnymi miejscami handlu jest ulica, park oraz mieszkanie diler, czy szkoła.

Wyniki badań przeprowadzonych wśród młodzieży skłaniają do następujących wniosków:

- Dużo większy odsetek młodzieży pije alkohol niż pali papierosy. Do częstego (15 razy i więcej) picia napojów alkoholowych przyznaje się więcej chłopców niż dziewcząt w wieku gimnazjalnym, a więcej dziewcząt niż chłopców uczęszczających do szkoły średniej.
- Najczęściej wymienianym przez młodzież miejscem palenia papierosów jest ulica, natomiast picia alkoholu- dom kolegi i dyskoteka.

- Wraz z wiekiem wzrasta o około 20% liczba młodzieży sięgającej po substancje psychoaktywne.
- Do substancji psychoaktywnych, po które sięgają dziewczęta należą:
 - leki nasenne i uspokajające,
 - marihuana,
 - ekstazy,
 - amfetamina (tylko szkoły średnie).
- Do substancji psychoaktywnych, po które sięgają chłopcy należą przede wszystkim:
 - leki nasenne i uspokajające,
 - marihuana,
 - amfetamina,
 - grzyby halucynogenne
 - LSD (z którymi eksperymentują głównie chłopcy szkół średnich).

- Bary, puby i dyskoteki to miejsca, gdzie młodzież najczęściej zażywa środki odurzające.
- Substancje psychoaktywne młodzież bierze najczęściej w czasie wspólnych spotkań w grupie przyjaciół (zwłaszcza chłopcy z gimnazjum).
- Głównym powodem sięgania po narkotyki przez młodzież jest ciekawość i nuda. Dość częstym powodem jest chęć zapomnienia o problemach, bądź poczucia się na „haju”.
- Wszystkie substancje psychoaktywne według młodzieży są dostępne, ale najłatwiejszy dostęp - w ich ocenie - jest do papierosów i alkoholu oraz do leków nasennych, substancji wziewnych, sterydów anabolicznych i marihuany.
- Marihuanę lub haszysz najłatwiej można kupić w dyskotecie lub barze, ale jest ona również dostępna w innych miejscach.

Wart podkreślenia jest fakt, iż niektóre dane uzyskane w badaniach nie są do końca wiarygodne, co wynika ze sposobu odpowiedzi przez respondentów na pytania kontrolnych. W związku z tym powyższe wyniki należy traktować bardziej jako szacunkowe, a nie ścisłe dane, wskazujące na trendy i „modę na narkotyki” panujące wśród młodzieży na terenie gminy Łapy.

W przedmiotowej kwestii badania wykonano również z udziałem dorosłej grupy respondentów, których pytano o następujące zagadnienia:

1. Jak oceniliby Pan/ni wagę problemów społecznych w mieście i gminie Łapy, czy są one ważne, mało ważne, nieważne ?

Kobiety:

Problem społeczny	Ważny	Mało ważny	Nieważny
Przestępczość	74	15	11
Narkomania	84	9	7
Alkoholizm	85	10	5
Przemoc w rodzinie	79	15	5
Przemoc na ulicach	82	10	8
Picie alkoholu przez młodzież	93	4	3
Bezrobocie	76	15	6

Mężczyźni:

Problem społeczny	Ważny	Mało ważny	Nieważny
Przestępczość	52	27	8
Narkomania	69	8	20
Alkoholizm	56	23	18
Przemoc w rodzinie	45	37	15
Przemoc na ulicach	66	14	17
Picie alkoholu przez młodzież	73	9	15
Bezrobocie	38	43	16

W powyższej kwestii 84% ankietowanych dorosłych kobiet oraz 71% dorosłych mężczyzn stwierdziło, iż problem narkomanii jest ważną kwestią na terenie miasta i gminy Łapy.

- 2. Czy spotkał Pan/ni na terenie miasta i gminy narkomanów , tzn. ludzi, którzy są uzależnieni od narkotyków lub używają ich regularnie w sposób rodzący poważne problemy ?**

Płeć	TAK	NIE
------	-----	-----

Kobiety	19	81
Mężczyźni	21	76

Na podstawie powyższej tabeli wskazać można, iż 19% dorosłych kobiet oraz 21% dorosłych mężczyzn z terenu gminy Łapy spotkała narkomanów.

3.Czy w swoim środowisku spotkał się Pan/ni osobiście z zażywaniem narkotyków przez:

Kobiety:

	TAK	NIE
Dzieci do lat 12	2	98
Młodzież 13-20 roku życia	10	90
Dorosłych powyżej 20 roku	7	93

Mężczyźni:

	TAK	NIE
Dzieci do lat 12	1	96
Młodzież 13-20 roku życia	10	57
Dorosłych powyżej 20 roku	12	55

Pozytywnym aspektem wynikającym z analizy danych zawartych w powyższej tabeli jest fakt, iż tylko nieliczni ankietowani spotkali się w swoim środowisku z zażywaniem narkotyków.

4. Jak Pan/ni sądzi, gdyby chciał zdobyć każdą z następujących substancji, jak trudne byłoby to dla Pana/ni?

Kobiety :

	Nieemożliwe	Trudne	Łatwe	Nie wiem
Marihuana	13	37	28	22
LSD	10	39	23	28
Grzyby halucynogenne	12	30	21	37
Ekstazy	6	28	35	31
Amfetamina	7	35	25	33
Kokaina	12	40	33	15
Heroina	12	40	28	20
Sterydy anaboliczne	4	21	50	0
„Kompot”	4	6	64	26

Mężczyźni:

	Nieemożliwe	Trudne	Łatwe	Nie wiem
Marihuana	13	37	65	5
LSD	10	39	61	9
Grzyby halucynogenne	12	30	63	13
Ekstazy	6	28	42	16
Amfetamina	7	35	34	16
Kokaina	12	40	34	16
Heroina	12	40	63	16
Sterydy anaboliczne	4	21	68	8

Analiza danych zawartych w powyższych tabelach wskazuje, iż mężczyźni uważają zdobycie narkotyków za zadanie o wiele łatwiejsze niż ankietowane kobiety, którym w większości sprawiłoby to trudność, byłoby niemożliwe, bądź nie posiadają one wiedzy na powyższy temat.

5. Czy zdarzyło się Panu/ni używać którejkolwiek z podanych substancji ?

Kobiety:

	Tak	Nie
Marihuana	3	97
LSD	1	99
Grzyby halucynogenne	0	100
Ekstazy	0	100
Amfetamina	2	98
Kokaina	0	100
Heroina	0	100
Sterydy anaboliczne	0	100
„Kompot”	0	100

Mężczyźni:

	Tak	Nie
Marihuana	6	91
LSD	3	94
Grzyby halucynogenne	0	97
Ekstazy	0	97
Amfetamina	5	92
Kokaina	0	97
Heroina	1	96
Sterydy anaboliczne	5	92
„Kompot”	2	95

--	--	--

Z analizy danych zawartych w powyższych wykresach wynika, iż dorośli wykazują mniejsze zainteresowanie substancjami psychoaktywnymi niż młodzież.

6. Kim jest według Pana/ni narkoman ?

Kobiety:

	Tak	Nie
Człowiek chory	81	19
Przestępca	25	75
Zły wpływ na otoczenie	38	62
„Niebieski ptak”	42	58

Mężczyźni:

	Tak	Nie
Człowiek chory	59	38
Przestępca	36	61
Zły wpływ na otoczenie	25	72
„Niebieski ptak”	53	44

Zarówno większość ankietowanych kobiet, jak i mężczyzn uważa, iż narkoman jest człowiekiem chorym lub tzw. niebieskim ptakiem.

7. Jak według Pana/ni postępować należy postępować z narkomanami ?

Kobiety:

	Tak	Nie
Leczyć	81	19
Izolować	41	59

Karać	39	51
Pomagać – otaczać opieką	43	57
Pozostawić samym sobie	24	76
Dawać narkotyki	3	97

Mężczyźni:

	Tak	Nie
Leczyć	57	40
Izolować	38	59
Karać	48	49
Pomagać – otaczać opieką	25	72
Pozostawić samym sobie	39	58
Dawać narkotyki	1	96

Większość ankietowanych uważa, iż osoby mające problem z nadużywaniem narkotyków powinny być leczone. W drugiej kolejności sugeruje się karanie narkomanów (w przypadku ankietowanych mężczyzn) oraz pomoc – otoczenie opieką (w przypadku ankietowanych kobiet).

8. Kto powinien zajmować się zapobieganiem narkomanii?

Kobiety:

	Tak	Nie
Rodzice	85	15
Oświata-szkoła	88	12
Policja	74	26
Kościół	40	60
Służba zdrowia	66	34
Organizacje pozarządowe	47	53

Mężczyźni:

	Tak	Nie
Rodzice	59	38
Oświata-szkoła	63	34
Policja	50	47
Kościół	27	70

Służba zdrowia	35	62
Organizacje pozarządowe	17	80

Na podstawie danych zebranych w powyższej tabeli stwierdzić należy, iż większość ankietowanych uważa, iż zapobieganiem narkomanii w głównym stopniu powinna zająć się szkoła – oświata, a następnie – rodzice.

Na podstawie wyników badania oraz obserwacji zjawiska, wysunąć można następujące wnioski :

1. Dorośli uważają, że dostępność do niektórych rodzajów substancji psychoaktywnych jest łatwa.
2. Za bardzo ważny problem społeczny mieszkańcy uważają picie alkoholu przez młodzież, alkoholizm wśród dorosłych i narkomanię.
3. W opinii mieszkańców narkoman to osoba chora, którą trzeba leczyć.
4. Zapobieganiem narkomanii powinni zajmować się rodzice, szkoła, policja.
5. Wiedza o środkach psychoaktywnych i szkodliwych skutkach jest niewystarczająca.

3. Diagnoza bazy gminy

W gminie Łapy funkcjonują:

- placówki oświatowe: 2 przedszkola, 7 szkół podstawowych, 1 gimnazjum, 2 zespoły szkół, 2 szkoły średnie, 1 centrum kształcenia praktycznego;
- placówki kulturalne: Dom Kultury, Biblioteka Publiczna, Kino, Ośrodek Kultury Fizycznej;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Świetlica Socjoterapeutyczna, Środowiskowy Dom Pomocy;
- Poradnia Terapii Uzależnień, Punkt Konsultacyjny, Klub AA, Al- Anon.

Z informacji uzyskanych z w/w instytucji możemy stwierdzić, że problem narkomanii jest realnym zagrożeniem. Z Punktu Konsultacyjnego MONAR w 2006 roku skorzystało 20 osób dorosłych w tym 8 osób młodzieży biorących narkotyki. Do Młodzieżowego Ośrodka ETAP w minionym roku zgłosiło się 15 osób w wieku do 13 lat. Były to dzieci i młodzież, która przez okres kilku miesięcy eksperymentowała z narkotykami. Poradnia Terapii Uzależnień w Łapach nie prowadzi terapii ludzi uzależnionych od narkotyków, gdyż nie posiada specjalisty w tej dziedzinie. Należy nadmienić, iż w IV kwartale 2006 roku Komisariat Policji w Łapach wraz z prokuraturą skierował do sądu 3 postępowania za posiadanie i handel narkotykami. Zostało zatrzymanych 17 osób. Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych z MOPS Łapy, możemy stwierdzić, że rodzice niechętnie rozmawiają na temat narkotyków, jeżeli ten problem dotyka ich rodzinę. Ponadto wiedza na temat środków psychoaktywnych i szkodliwości dla zdrowia i prawidłowego rozwoju jest bardzo mała.

Dotychczasowe przedsięwzięcia w zakresie przeciwdziałania narkomanii były i są prowadzone w szkołach zgodnie ze Szkolnymi Programami Profilaktyki, z których należy wymienić:

- diagnozowanie skali zagrożenia /SP 1, SP 2, Gim. nr 1/;
- zajęcia profilaktyczne z pedagogiem;
- lekcje wychowawcze rozwijające umiejętności społeczne uczniów;
- prewencyjne spotkania z prokuratorem, asystentem policji ds. nieletnich;
- przedstawienia profilaktyczne uczniów /SP Uhowo, SP 1, SP 2, Gim. nr 1/;
- konkursy promujące zdrowy styl życia /SP 1, SP 2, SP 4/;
- alternatywne imprezy, zajęcia sportowe i turystyczne;
- wywiadowki profilaktyczne dla rodziców /SP 2, Gim. nr 1/;
- szkolenie rady pedagogicznej /Gim. nr 1/.

4. Zdiagnozowane obszary problemowe

W wyniku przeprowadzonej diagnozy oraz na podstawie analizy badań krajowych i wojewódzkich zespół tworzący przedmiotowy program stwierdził, iż głównym problemem na administrowanym terenie jest duża liczba młodzieży w wieku 15-17 lat eksperymentujących z zażywaniem substancji psychoaktywnych.

Powyższe eksperymenty spowodowane są niską świadomością społeczeństwa o skutkach uzależnienia i łatwym dostępem do środków psychoaktywnych, a także niewystarczającym zagospodarowaniem czasu wolnego młodzieży.

Najczęstsze przyczyny inicjacji narkotykowej wśród młodych ludzi to: ciekawość i nuda. Dość częstym powodem jest chęć zapomnienia o problemach z rodzicami, z przyjaciółmi lub kłopotach w szkole, bądź chęć zapewnienia sobie w niewłaściwy sposób dobrego samopoczucia.

Badani posiadają dobrą znajomość rodzajów środków odurzających i ich działania.

W wyniku głębszej analizy problemu stwierdzono, iż przyczynami powyższych zjawisk są:

- "moda na narkotyki";
- niska świadomość skutków zażywania substancji psychoaktywnych;
- łatwa dostępność i niska cena środków psychoaktywnych;
- coraz częściej występująca niewydolność wychowawcza rodziny;
- chęć zaistnienia w grupie;
- niski procent przeszkolonej kadry pedagogicznej w zakresie prowadzenia profilaktyki uzależnień;
- ograniczona ilość działań edukujących rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych we wczesnych etapach edukacyjnych;
- ograniczenie działań profilaktycznych do szkół i wynikająca z tego konieczność zaangażowania w profilaktykę innych instytucji środowiska lokalnego;
- niewystarczająca ilość i mała atrakcyjność bezpłatnych zajęć popołudniowych dla młodzieży.

W konsekwencji wyżej wymienione przyczyny prowadzą do powstania negatywnych skutków w postaci:

- wzrostu przestępczości związanej z uzależnieniami,
- długotrwałej i kosztownej terapii,
- zaniku więzi rodzinnej,
- tworzenia nieformalnych grup młodzieżowych.

5. Definicja celów Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Po etapie diagnozy i analizy został określony problem główny oraz jego przyczyny. Następnie dokonano wyboru problemów, których rozwiązanie będzie celami programu.

Kryterium wyboru problemów stanowiły:

- istotność zagrożenia dla badanej populacji;
- potencjalne możliwości przeciwdziałania im instytucji gminnych.

Sformułowane cele są wynikiem procesu identyfikacji problemów oraz opartej na powyższych kryteriach decyzji- rozwiązanie, których będzie celem programu przeciwdziałania narkomanii.

Cel główny:

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta i Gminy Łapy jest zatrzymanie rozprzestrzeniania się zjawiska narkomanii na terenie miasta i gminy Łapy poprzez kierunkową edukację społeczną oraz ograniczenie łatwości dostępu do środków psychoaktywnych.

Cele szczegółowe:

Cel szczegółowy	Wskaźnik	Źródło pozyskania wskaźnika
1.Podniesienie wiedzy społeczności lokalnej na temat następstw używania substancji psychoaktywnych.	Opinia społeczna mieszkańców	Ankieta
2. Podniesienie wiedzy młodzieży w wieku 13-16 na temat zagrożeń wynikających z zachowań ryzykownych.	Opinia młodzieży	Badania ankietowe na koniec zajęć
3. Przygotowanie i	Łatwy dostęp do informacji o	Oferty gminnych jednostek

udostępnienie skierowanej do młodzieży atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego.	nieodpłatnych zajęciach organizowanych przez gminne jednostki organizacyjne	organizacyjnych
4. Ograniczenie łatwości dostępu młodzieży do substancji psychoaktywnych.	Opinia młodzieży	Ankieta

6. Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

W ramach realizacji celu szczegółowego nr 1 - Podniesienie wiedzy społeczności lokalnej na temat następstw używania substancji psychoaktywnych - przewidziane są następujące zadania / projekty:

Lp.	Zadanie/projekt	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.	a. Zorganizowanie wywiadówek profilaktycznych z udziałem specjalisty dla rodziców uczniów klas I i II gimnazjum. b. Zamieszczanie artykułów w lokalnej prasie.	40 % rodziców biorących udział w wywiadówkach 1 artykuł o tematyce zagrożeń	Listy obecności „Gazeta Łapska”	Instytucje szkoleniowe, MOPS, pedagodzy Redakcja gazety

W ramach realizacji celu szczegółowego nr 2 - Podniesienie wiedzy młodzieży w wieku 13-16 na temat zagrożeń wynikających z zachowań ryzykownych - przewidziane są następujące zadania / projekty:

Lp.	Zadanie/projekt	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1.	Edukacja młodzieży z zakresu profilaktyki.	1. Profilaktyczne programy i godziny wychowawcze wynikające z programów pracy wychowawczej szkół.	Realizacja zajęć w szkołach podstawowych i gimnazjach oraz w szkołach średnich	Informacja ze szkół	Wychowawcy klas, pedagodzy

W ramach realizacji celu szczegółowego nr 3 - Przygotowanie i udostępnienie skierowanej do młodzieży atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego - przewidziane są następujące zadania / projekty:

Lp.	Zadanie/projekt	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Odpowiedzialny za realizację
1.	Organizowanie zajęć sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych dla młodzieży.	<p>1.Stworzenie i udostępnienie oferty informacyjnej o organizowanych zajęciach dla młodzieży.</p> <p>2.Organizacja zajęć sportowych.</p> <p>3. Zorganizowanie bezpłatnego wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>Udostępniona oferta informacyjna</p> <p>10 % młodzieży uczęszczającej na zajęcia sportowe</p> <p>20 osób</p>	<p>Strona internetowa Urzędu</p> <p>Informacja z OKF i szkół</p> <p>Informacja od realizatorów</p>	<p>Urząd Miasta i Gminy</p> <p>Ośrodek Kultury Fizycznej</p> <p>Szkoły</p> <p>Świetlica Socjoterapeutyczna</p> <p>MOPS</p>

W ramach realizacji celu szczegółowego nr 4 - Ograniczenie łatwości dostępu młodzieży do substancji psychoaktywnych - przewidziane są następujące zadania / projekty:

7. Współpraca z innymi jednostkami

Gwarancją osiągnięcia celów założonych w przedmiotowym Programie jest między innymi współdziałanie na gruncie przeciwdziałania narkomanii wszystkich jednostek i instytucji, które mogą wpłynąć na niwelowanie tego ekspansywnego trendu. Dlatego to Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii zakłada ścisłą współpracę następujących jednostek:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Świetlicy Socjoterapeutycznej,
- Środowiskowego Domu Pomocy,
- Poradni Terapii Uzależnień,
- Punktu Konsultacyjnego,
- Klubu AA,
- Klubu AI- Anon
- placówek oświatowych,
- placówek kulturalnych: Domu Kultury, Biblioteki Publicznej, Kina, Ośrodka Kultury Fizycznej;
- Policji
- służby zdrowia
- organizacji non-profit.

8. System monitoringu i ewaluacji

Monitoring

Realizację powyższych zadań będzie monitorował Pełnomocnik. Realizatorzy działań będą przekazywali informacje koordynatorowi programu po zakończeniu przedsięwzięcia. Każda informacja winna zawierać:

- 1) nazwę działania;
- 2) efekty działania;
- 3) opis grupy beneficjentów;
- 4) liczebność grupy;
- 5) krótki opis realizacji działania.

Na podstawie informacji uzyskiwanych od realizatorów- koordynator programu opracuje sprawozdanie z realizacji programu Burmistrzowi do końca lutego 2008 r.

W razie zaistnienia potrzeby wprowadzenia działań korygujących do programu- o ich wdrożeniu będzie decydował Burmistrz.

Ewaluacja

Pełnomocnik będzie dokonywał ewaluacji programu na podstawie dokumentacji z jego realizacji. Sprawozdanie z realizacji będzie przedstawione realizatorom działań i przedłożone Burmistrzowi.

9. Zakończenie

Program Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Łapy na rok 2007 jest dokumentem stworzonym na podstawie rzetelnie przeprowadzonej diagnozy zjawiska na terenie gminy.

Przedmiotowy Program zakłada realizację określonych w nim celów i działań. Jednakże lista celów i zadań zawarta w powyższych rozdziałach nie stanowi listy zamkniętej. Ze względu na dynamicznie zmieniającą się sytuację społeczną, Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi dokument otwarty, tzw. wrażliwy. W praktyce oznacza to, iż w przypadku pojawienia się sytuacji predestynującej do dokonania zmian w dokumencie, będą one mogły zostać naniesione z zachowaniem obowiązującej procedury.

Celem przyświecającym tworzeniu przedmiotowego Programu było dążenie do opracowania takich działań, które wpłyną na zmniejszenie realnie istniejącego problemu narkomanii na terenie gminy Łapy.

Realizacja zaplanowanych na 2007 r. zadań skutkować ma podniesieniem wiedzy społeczności gminy Łapy na temat negatywnych skutków zażywania środków psychoaktywnych oraz stworzeniem zintegrowanej oferty zajęć dla dzieci i młodzieży, a także ograniczeniem ich dostępu do substancji psychoaktywnych. Wszystkie te działania prowadzić mają do zmniejszenia natężenia zjawiska narkomanii oraz profilaktyki zachowań ryzykownych na terenie gminy Łapy.

Ewaluacja Programu dokonana będzie na podstawie stale prowadzonego monitoringu, którego etapem końcowym będzie ocena efektywności działań prowadzonych w ramach Programu.